

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce:	Volný čas zdravých sourozenců a jejich participace na životě rodiny s členem se zdravotním postižením
Autor práce:	Bc. Adéla Kubíčková
Obor studia:	Pedagogika volného času (NMgr.)
Posudek vypracoval:	PaedDr. Petr Bauman, Ph.D.
Datum:	18. 5. 2017

Cílem předložené diplomové práce bylo „zjistit, zda nároky rodičů týkajících (*sic!*) se péče o sourozence s postižením ovlivňují kvalitu volného času a především osobní život zdravého sourozence.“ Tento cíl je realizován formou kvalitativního výzkumu využívajícího metodu polostrukturovaného rozhovoru. Zvolený cíl považuji za srozumitelný, byť by se určité výhrady daly vznést vůči jeho formulaci: výzkum totiž *de facto* nezjišťuje vliv nároků rodičů, ale zabývá se obecněji názory respondentů na jejich životní situaci a roli sourozence osoby s postižením. Vzhledem k této skutečnosti bych považoval za vhodnější rozhovory s respondenty více otevřít, neomezovat se tolik na strukturu otázek, která se až příliš blíží podobě dotazníkového šetření, kdy výsledkem jsou poměrně kusé odpovědi respondentů a snížený potenciál výzkumu objevit nové skutečnosti a souvislosti. Předloženou práci jako celek nicméně s určitými výhradami (viz níže) považuji za poměrně zdařilou.

Jazyková a formální stránka práce, použité zdroje

Text práce po stránce formální odpovídá požadavkům odborného stylu (s výjimkou některých formulací jako „vymodlené děti“ nebo „dochází ke generačním hodinám“ na s. 13 apod.), správně odkazuje na použité zdroje, dobře odlišuje myšlenky vlastní od převzatých a celkově je dobře uspořádaný. Při pročítání textu bylo možné narazit na více než 30 jazykových chyb, zejm. ve psaní čárek v souvětích.

Diplomová práce se opírá o dostatečný počet relevantních zdrojů, uvítal bych nicméně uvedení aktuálních výzkumných statí vzhledem ke kterým by bylo možné vztáhnout a diskutovat výsledky vlastního výzkumu (namísto odkazovaných prací přehledového nebo učebnicového charakteru). Požadavky kladené na rozsah diplomové práce byly naplněny.

Obsahová stránka práce

Práce je členěna do šesti hlavních kapitol, přičemž prvních pět kapitol představuje teoretická východiska, šestá kapitola je věnována vlastnímu výzkumu. Struktura diplomové práce se vzhledem k jejím cílům jeví jako přiměřená, nicméně v úvodu bych uvítal důslednější teoretické ukotvení zvoleného tématu (úvod naopak obsahuje faktická tvrzení bez odborného zdůvodnění) a také zdůvodnění struktury práce. Některé pasáže totiž postrádají bezprostřední návaznost na řešenou výzkumnou otázku, spíše se jedná o „výpisky k tématu“ (zejm. kap. 3). Naopak jiné statí (zejm. kap. 1.3) by zasloužily zásadnější rozvedení a vztahování k cílům práce.

Celkově považuji zpracování teoretické části práce za průměrné, zaujalo mne však tvrzení uvedené na s. 23: „(r)odinu v pravém slova smyslu tolik neurčují [...] sociální vztahy, ale rodina je rodinou, pokud si její členové uvědomují vzájemnou sounáležitost, onu duchovní přízeň a jednotu a sdílení v něčem, co nás přesahuje, v něčem či někom, co je větší než my sami.“ Prosím o objasnění tohoto tvrzení v průběhu obhajoby. Jako pozitivní hodnotím zařazení kapitoly shrnující závěry teoretické části práce; cílem této kapitoly – předpokládám – bylo shrnout vše podstatné, o co se následně opírá vlastní výzkum diplomantky. Žel zpracování této kapitoly v délce jediné strany je velmi kusé, řada tvrzení zde obsažených není *de facto* shrnutím nebo vyústěním předchozích kapitol, ale spíše volnou asociací úvah autorky nebo prezentace jejího přesvědčení bez patřičného doložení textem předchozích kapitol. Jasněji se tak ukazuje slabina předchozích kapitol spočívající v absenci kritického, resp. analytického nebo syntetizujícího přístupu k teorii.

Vlastní výzkum představený v šesté kapitole hodnotím jako provedený poměrně solidně (s výhradou uvedenou v úvodu tohoto posudku), jen v některých momentech se ukazovaly meze orientace autorky ve zvolené metodologii (zejm. tvrzení na s. 54: „Pro získání dat jsme zvolili kvalitativní metodu výzkumu, pro kterou je typickým nástrojem ke kódování dat rozhovor.“; „Kvalitativní výzkum se soustředí především na ověřování vztahů mezi proměnnými...“). Velmi kladně hodnotím a za zdařilé považuji vyhodnocení výsledků vlastního výzkumu. Je pouze škoda, že závěr práce přináší spíše vyústění charakteru osobního namísto odborného, postrádám pasáž věnovanou interpretaci a diskusi závěrů vlastního výzkumu.

Přes uvedené výhrady se domnívám, že posuzovaná diplomová práce stanovené požadavky splňuje a doporučuji ji k obhajobě. Z důvodů výše uvedených navrhuji – v závislosti na průběhu obhajoby – hodnocení stupněm „**velmi dobře**“ / „**dobře**“.